

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA



Megjelenik minden csütörtökön.

Hetedik évfolyam.	9. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1909. márczius 4.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.	Dr. Keith Ferencz, varm. tb. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.	

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

49.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám 1281—909. alisp.

Tárgy: A földmivelésügyi m. kir. miniszter 24000—909 számú körrendelete a hernyóirtási munkálatokra vonatkozólag.

Főszolgabíráknak, Székelyudvarhely város polgármesterének, az összes községi előljáróságoknak, községi és körjegyzőknek.

A miniszter urnak fent jelzett újabb rendelete alapján újból felhívom a czimzett hatóságokat, a Hivatalos Lap ez idei 7. számában közölt 985—909. sz. rendeletem legpontosabb és legszigorubb betartására. Egyuttal pedig még a következő kiegészítő intézkedéseket teszem.

A polgármester és a községi előljáróságok márczius 15-ikéig hozzám jelentsék be, hogy a hernyóirtásra vonatkozó felhívást a községben, illetve a városban február végéig közhírré tették-e, ahogyan a mul'kori rendeletemben előírtam. E bejelentés pontos megtételét annál inkább meg kell kívánnom, mert magainnak is erről a miniszter urhoz márczius 31-eig jelentést kell tennem.

A községek illetve a város által teljesítendő és mul'kori rendeletemben szintén előirt ellenőrzésekre márczius 10-éig egy előljárót, illetve tisztviselőt kell megbizni. Ez a megbizott a miniszter ur rendelkezése szerint fegyelmi felelősség terhe alatt tartozik a hernyóirtási munkálatok helyességéről személyesen meggyőződni, a mulasztókat bírságolás végett bejelenteni, s őket az irtásnak márczius végéig való teljesítésére egyenkint figyelmeztetni. Amennyiben e felhívásnak nem lenne eredménye, ugy a megbizott az irtást a mulasztó fél terhére napszámokkal végezteti el és pedig oly módon, hogy az irtás legfeljebb három nap alatt elvégezhető legyen.

Ugyancsak a miniszter ur újabb rendelkezése értelmében a polgármester és a főszolgabírák maguk is tartoznak április 15-ig személyesen felülvizsgálni, hogy megtörtént-e az irtás? Amennyiben pedig mulasztást tapasztalának, ugy az ellenőrző közegek ellen a fegyelmi eljárást, a mulasztó birtokosok ellen a kihágási eljárást kötelesek haladéktalanul megindítani. Ezek megtételét arra való figyelmeztetéssel kérem, hogy a miniszter ur az irtás megtörténtét szakközegeivel ellenőriztetni fogja és ha tapasztalja, hogy valahol az irtás meg nem történt volna, ott az irtást szakközegeivel végezteti el, a mulasztó tisztviselő vagy hatósági közeg ellen pedig megtorló intézkedéseket vesz alkalmazásba.

Végül még felhívom a polgármester és főszolgabíró urakat, hogy a miniszter urhoz teendő jelentésem végett jelentsék be, vajjon a város, illetve a járás területén a) lépett-e fel hernyó vagy vértetű, ha igen b) hogyan végeztetett az irtás, c) hány személy lett hatóságilag kötelezve az irtásra, d) hány lett elítélve kihágás miatt, e) kötelesség mulasztás miatt indított-e fegyelmet, valamely tisztviselő vagy hatósági közeg ellen?

E jelentés megtételét folyó évi augusztus 31-éig elvárom, s a korábbi hasonló tárgyú rendeletemben május hó végére irt határidő helyett ez ujabban adott határidőt kell betartani.

Székelyudvarhely, 1909. február 27.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

50.

Mélyen tisztelt aispán ur!

A 125000—1902 B. M. sz. a. kiadott vármegyei ügyviteli szabályzat 219. és 339. §§-ai és a 126000—1902. B. M. sz. alatt kiadott ügyviteli szabályzat a községi és körjegyzők részére a 63. §-ában ugy az alispánoknak, mint a főszolgabírák és községi és körjegyzőknek kötelességévé teszi,

hogy a határidők nyilvántartására Határidő naplót vezessenek. Az ügyviteli szabályokban közölt határidő napló minta felső részébe az év elcéljén, vagy már az előző év utolsó napjaiban, az egész évre előre be kell vezetni az illető lapokra az összes időszaki jelentéseket, (azokat, amelyeket az alsófoku hatóságok kötelesek tenni és azokat is, amelyeket a felsőbb hatóságok várnak az alsóbbtól) továbbá minden más állandó jellegű, vagyis előre tudott határidős teendőket. Ezen kötelesség azonban csak akkor lesz könnyen és pontosan teljesíthető, ha az időszaki, vagyis a bizonyos időszakoként állandóan ismétlődő, tehát állandó jellegű jelentések pontosan összegyűjtetnek és úgy a kötelezettség teljesítésére hivatott hivatal főnököknek, mint alkalmazottjainak rendelkezésére állanak.

Az időszaki jelentések — tudtommal — sok helyen nincsenek rendszeresen összegyűjtve s így nem végeztem fölösleges munkát, midőn alispánom megbízásából az összes időszaki jelentéseket összegyűjtöttem.

Gyűjteményem legutóbbi (ötödik) kiadása az 1903. évben jelent meg, azóta tehát sok tekintetben elavultnak tekinthető, miért azt a mai állapotnak megfelelően átdolgoztam és mint hatodik kiadást újra ki fogom adni.

Miután már több alispán ur megrendelte a kiadandó új kiadást az összes vármegyei tisztviselők s a községi és körjegyzőknek, ennél fogva nagyon lekötölné az Alispán ur, ha mielőbb közölni méltóztatnék, hogy hány példányt rendel, miután tudnom kell, hogy hány példányban nyomassam.

Az ötödik kiadás egy példányát megtekintésre küldöm.

Kiváló tisztelettel vagyok Eger, 1909. febr. 12.

Puchlin Lajos s. k.,

Hevesvármegye tb. főszolgabírája.

Szám 1171—909. alisp.

Mindhárom főszolgabírónak és minden községi és körjegyzőnek.

A füzetet megrendelésre ajánlom, ára 1 kor. A megrendelések márczius hó 20-áig czinemre küldendők.

Székelyudvarhely, 1909. február 18-án.

Sebesi, alispán.

51.

M. kir. földmivelésiügyi miniszter,

1877—909. VIII/2. eln. szám.

Valamennyi törvényhatóságnak.

A bor hamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1908. XLVII. t.-cz. 14. §-a szerint az a bortermelő, aki évi termésének saját szükségletét meghaladó ré-

szét értékesíti, ugyszintén az is, aki bornak, mustnak, szőlőcseférének borkészítésre szánt szőlőnek vagy borseprőnek adás vételével, vagy borméréssel, illetve kis mértékben való elárúsításával foglalkozik, a pinczéjében vagy más helyiségben raktározott bortermését, illetőleg beszerzett bor, vagy must mennyiségét, ugyszintén a forgalomba hozott bor, vagy must mennyiségét, az illető bor vagy must színének, továbbá a minőség közlebbi megjelölésének, a beszerzés, illetve elszállítás helyének és idejének és nagyban az az legalább 50 liter mennyiségben való eladás esetén az eladó illetve a vevő nevének és lakhelyének tételesen való feltüntetése mellett nyilvántartani köteles.

Ugyanezen törvényszakasz utolsó bekezdése szerint azonban az idézett rendelkezés alól a törvényhatósági bizottság előterjesztésére a földmivelésiügyi miniszter indokolt esetekben felmentést adhat.

Az idézett törvény végrehajtása tárgyában 1908. évi december hó 30 án 112000. sz. alatt kiadott rendeletem hatodik bekezdése szerint azon bornyilvántartás vezetése folyó évi márczius hó 1-től kezdve kötelező.

Erre a törvényhatóság figyelmét a végböl hívom fel, hogyha nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettség alól való felmentésre nézve a törvényhatósági bizottság előterjesztést óhajt tenni ezt, amennyiben még nem tette volna meg, idejekorán megtehesse.

Ha a törvényhatóság e kérdésben az illetékes kerületi szállészeti és borászati felügyelőségek szakvéleményét igénybe kívánja venni, ez iránt közvetlenül fordulhat azokhoz.

Budapest, 1909. február 15-én.

Darányi s. k.

52.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 931—909. alisp.

Tárgy: A nem tényleges állományu hadkötelesek utlevelének kiadása körüli eljárás szigorítása.

A három járási főszolgabírónak, Székelyudvarhely város főkapitányának, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Hivatkozással a folyó évi vármegyei Hivatalos lap 5. számának 25. és 26. oldalán 343—909. alisp. sz. a. megjelent rendeletemre, a nem tényleges állományu hadköteles egyének utlevelapjainak kiállításánál követendő eljárás tekintetében pótlás képpen még a következőket rendelem el:

Az idézett számu rendelet követelményeinek pontosan feleljenek meg, de egyszersmind amikor az illető utlevél kérelmezők, kikre a rendelet vonatkozik, hivataluknál jelentkeznek, azoktól ne csak katonai igazolvány könyvüket vonják be, hanem kétséget kizáró módon igazoltassák azt is, hogy a külföldre utazásnak sürgös szüksége

forog fenn, s az ezt tanusító hitelt érdemlő okmányokat is oly bizonyítványok kíséretében terjesszék be hozzám az iratokkal együtt, melyszert az előjáróság a külföldre utazás sürgős szükségéről maga is meggyőződött és azt véleményezi. Fentiekre azért van szükség, mert ezek nélkül az illetékes katonai hatóság, ahová az 1869—1909 B. M. sz. rendelet értelmében az iratokat minden egyes esetben át kell küldenem, hozzájáruló véleményét megfogja tagadni. De különösen bizonyosnak feltételezhető ez a tagadó vélemény akkor, midőn az utlevélért folyamodók a tartaléknak első évfolyamába (1906. sorozási évbe) vagy a póttartalék három legfiatalabb évfolyamába (1906., 1907. és 1908. évekre) tartoznak, mert ezek a folyó évben a legnagyobb valószínűség szerint egyrészt fegyvergyakorlat, másrészt katonai kiképzetés céljából való bevonulásra fognak felszólítani. Utasítom tehát, hogy ilyen esetekben a felet e körülményre már előre figyelmeztesse, azzal a hozzáadással, hogy kérése emiatt előre láthatólag el fog utasítani.

Általános utmutatásul megjegyzem még azt is, hogy a kivándorlás sürgős szüksége leginkább csak közeli hozzátartozó halálesete, nehéz betegség, vagy más hasonló családi viszonyok esetén tételvezhető fel, eltekintve természetesen, a megélhetésre való feltételek teljes hiányától. Ennél fogva, ha a fenti körülmények fenn nem forgása esetén, hosszabb külföldi tartózkodásra: munkakeresés végett kéretnék az utlevél, különös figyelemmel vizsgálendő a vonatkozó előjárósági bizonyítvány kiállításakor az is, hogy kérelmező tényleg rá van-e szorulva arra, hogy munkaerőjének érvényesítése céljából külföldre kivándoroljon, a munkára való alkalmat körülményei közt itthon nem találhatná-e fel.

Mindezeket szem előtt tartva, az eljárás pontossága céljából szükséges az is, hogy az utlevélállpnak a katonai kötelezettségére vonatkozó rovata is mindig kellőképpen kiöltessék s ily határozatlan jelentésű kifejezések helyett mint pl. »eleget tett«, határozottan feltüntetessék, hogy a fél a katonai kötelezettségnek miképpen és mennyiben tett eleget, besoroztatott, alkalmatlannak találtatott-e, haddíjat fizet-e.

Fentiek tekintetében a legpontosabb alkalmazkodásra annál szigorubban utasítom, mivel ellenkező esetben az iratokat minden alkalommal megfelelő kiegészítés céljából kénytelen leszek visszaküldeni, a miáltal ugy saját hivataluknak, mint felettes hatóságaiknak nagy munkaszaporulót okoznának.

Székelyudvarhely, 1909. február 22-én.

Sebesi, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözvények.

Állati betegség. Homoródszentpéter község szarvasmarha állományában a *lépfene* szorványosan föllépett.

Pályázati hirdetmény. A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1909. év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május 1—18-ig földmiveszgdzák, május 24-től június 10-ig erdőőrök, június 14—27-ig lelkészek, július 1—18-ig és július 26-tól augusztus 12-ig néptanítók, végre augusztus 15—28-ig női hallgatók részére. Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják. Minden tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakaszai között lévő valamelyik állomásáról jönnek, a személy és vegyes vonatok III. kocsiosztályában érvényes féláru menetjegy váltására jogosító igazolványt küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való utazáskor fog megtéríteni. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételt kérelmező egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukban a vármegye lakóhely, utolsó posta és vasutpályaállomást pontosan megjelölve azt a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez czimzetten felettes hatóságuk útján, az állandó alkalmaztatásban nem lévők pedig illetékes községi előjáróságuk láttaozásával az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal előbb nyujtsák be. Budapest, 1909. február 11-én. *M. kir. földmívelésügyi miniszter.*

Pályázati hirdetmény megüresedett katonai alapítványhely betöltése iránt. Az I. erdélyi hazafias alapítványnál egy évenként 48 korona illetménynyel egybekötött alapítványi hely jött üresedésbe. Az alapítvány élvezeti tartama: Élet-hossziglan az alapítólevélben foglalt feltételek mellett. Az alapítvány helyre igényük van: a) Segélyre szorult rokkant katonáknak örmestertől lefelé, kik a közös hadseregben, vagy a m. kir. honvédségnél szolgáltak és a Királyhágón tuli magyar országrészekben születtek, azon rokkantak kivételével, kik Brassóból az egykori brassói járás és a jelenlegi Brassóvármegye községeiből, azután Nagyszebenből és a Nagyszebenhez tartozó feleki, nagyselyki és szászsebesi körökből származnak. Az 1859-iki hadjáratban rokkanttá lett legénység előnyben részesül. B) Az A) pontban említett rokkantak özvegyeinek és árvaínak; az árvaínak azon esetben is, ha az anya újbóli férjhezmenetele folytán, vagy bármely más okból az alapítványra való igényét elvesztette. A kérvényhez mellékelteként csatolandó: 1. Tényleges szolgálattól való elbocsátásáról szóló igazolvány. 2. Hivatalos bizonyítvány a családi viszonyokról, melyből az ellátott és ellátatlan gyermekek száma, életkoruk és nemük kivehető. 3. Orvosi bizonyítvány az egészségi állapotról a segélyre szorult-

ságnak megítélésére. 4. Hivatalos biznyitvány a vagyoni viszonyokról, amelyben világosan ki kell tüntetve legyen az is, vajjon folyamodó rendszeren mily magasságu évi jövedelmet élvez: a) az államtól (nyugdíj, sebesülési pótdíj stb.) b) alapítványokból, c) kereset által (vagyon jövedelméből). A kérvények beküldendők 1909. *április 1-ig*, azon vármegye alispánjához, melynek körletében a kérelmező illetékes, ettől a tekintetbejövő hadkiegészítő parancsnokság útján a cs. és kir. 12. hadtestparancsnoksághoz 1909. évi *május 15-ig*. Azon igényjogosult folyamodók, kik egy alapítványi hely adományozása iránt már folyamodtak és a cs. és kir. 12. hadtestparancsnokságnál előjegyzésben állanak, azok kérelmeiket nem tartoznak megújítani. Igényjogosult folyamodók, kiket szabad helyeknek hiánya miatt részesíteni nem lehetne, későbbi figyelembevételre előjegyzésbe fognak vétetni.

Pályázati hirdetmény egy megüresedett katonai alapítványi helynek betöltése iránt. Az I. oszt. erdélyi tartományi rokkantak alapítványánál egy évi 21 koronás alapítványi hely üresedésbe jött. Az alapítvány élvezeti tartama: Élethossziglan az alapítólevélben foglalt feltételek mellett. Az alapítványi helyre igényük van: a) a Királyhágon túl született, segélyre szorult katonáknak, őrmestertől (őrmester lovasságnál) lefelé, kik az 1813., 1814. és 1815. évi hadjáratokban rokkantak lettek. b) Az ugyanott született, segélyre szorult altisztek és gyalogosoknak (huszárok 1. b), kik bármily későbbi alkalomnál a cs. és kir. közös hadseregben, vagy a m. kir. honvédségnél lettek rokkantak. A kérvényhez mellékletként csatolandó: I. A tényleges katonai szolgálatból való

elbocsátásról szóló okmány. 2. Egy hivatalos bizonyítvány a családi viszonyokról, amelyből az ellátott és eláttalan gyermekeknek száma, életkoruk, és nemük kivethető legyen. 3. Egy orvosi bizonyítvány az egészségi állapotról a segélyre szorultságnak megítélésére. 4. Egy hivatalos bizonyítvány a vagyoni viszonyokról, amelyben ki kell tüntetve legyen az is, vajjon folyamodó mily magasságu évi jövedelemet élvez: a) az államtól (nyugdíj, sebesülési pótdíj stb.), b) alapítványokból, c) kereset által (a vagyonnak jövedelméből) huz. A kérvények beküldendők 1909. évi *április hó 1-ig* azon vármegye alispánjához, amelynek körletében a kérelmező illetékes, ettől a tekintetbe jövő hadkiegészítési parancsnokság útján a cs. és kir. 12. hadtestparancsnoksághoz 1909. évi *május hó 15-ig*. Azon igényjogosult folyamodók, kik egy alapítványi helynek adományozásáért már folyamodtak és a cs. és kir. 12. hadtestparancsnokságnál előjegyzésben állanak, azok kérelmet benyújtani nem tartoznak. Igényjogosult folyamodók, kiket szabadhelyeknek hiánya miatt részesíteni nem lehetne, azok későbbi figyelembevételre előjegyzésbe fognak vétetni.

Elveszett marhalevelek. Szentdemeter községi pénztárnok f. évi január hó 23-án Székelykeresztúrról hazamenet új adófékönyvet kéktáblába kötve, 100 drb. 20 fill. és 100 drb. 12 filléres marha járlatot elvesztett. Megtalálás esetén a szentdemeteri k. pénztárnoknak átadandó.

Elvesztett cselédkönyv. 1905. évi február hó 27-én —905. nyilvántartási szám alatt Hegedüs Vilma magyarországi lakos részére kiállított cselédkönyv elvesztett.